

МАР' ІНАГОРСКАЯ СШ №1
1937 год

Настаўнікі і вучні сярэдняй
школы №1 г. Мар'іна
Горка – удзельнікі Вялікай
Айчыннай вайны

Школу пабудавалі ў 1937 годзе.
Да вайны адбылося 5 выпускаў.
За гэты час атэстаты атрымалі
больш за 100 чалавек. У школе
працавала 25 настаўнікаў.
Дырэктарам школы быў гісторык
Куксо.

Пецэргоф 1937 год

Моцна сябравалі

Удзельнічалі ў
грамадскім жыцці.
Былі членамі
камсамольскай і
піянерскай
арганізацый.

Камсамольскія білеты сакратара
камсамольскай арганізацыі школы
Аляксандра Мацкевіча і яго лепшага
сябра Б.Фінкельштейна

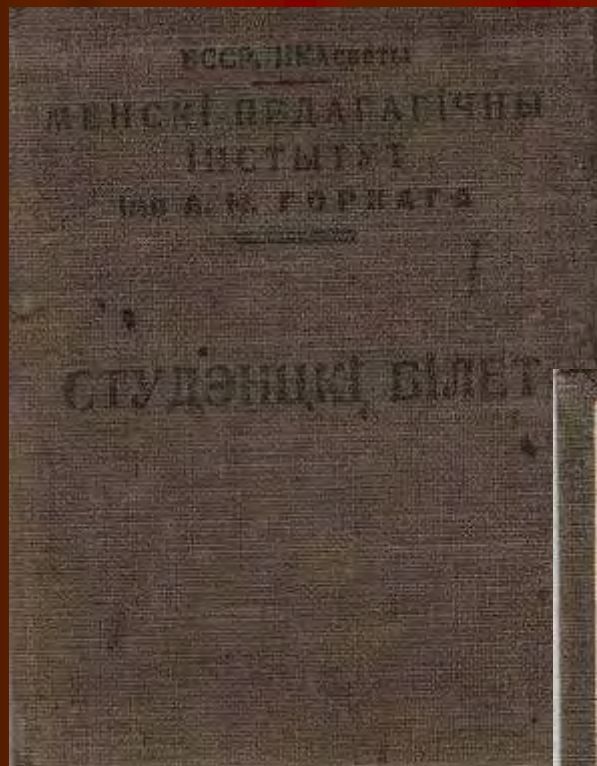
Піянерважаты Уладзімір Захвіцэвіч –
кумір усіх дзяцей, са сваімі выхаванцамі

Вялі актыўнае
спартыўнае
жыццё.
Паспяхова
баранілі гонар
школы ў
спартыўных
спаборніцтвах.

Футбольная команда школы 1938 – 39 навучальнага года

Ведаў, атрыманых у школе,
было дастаткова каб паступіць
у вышэйшыя навучальныя
ўстановы краіны.

Студэнцкі білет 1938-1941 гадоў
Аляксандры Камлюк

Б.ССР.
НАРОДНЫ КАМІСАРЫЯТ АСВЕТЫ

АТЭСТАТ

ГЭТЫ АТЭСТАТ ДАДЗЕН Владзіміравічу Майкевічу Александру
НАРАДЗІўША 1922 ГОДЗЕ,
У ТЫМ, ШТО ён НАВУЧАўся ў Мар'інагорскай СЯРЭДНЯЙ
ШКОЛЕ Лухавіцкага раёна Міскага вобл. СКОНЧЫў

ПОўНЫ КУРС ГЭТАЙ ШКОЛЫ І ВЫЯВІў ПРЫ выдатных
ПАВОДЗІНАХ НАСТУПНЫЯ ВЕДЫ:

- ПА БЕЛАРУСКАЙ МОВЕ ВУСН. добра
- ПА БЕЛАРУСКАЙ МОВЕ ПІСЬМ. добра
- ПА БЕЛАРУСКАЙ ЛІТАРАТУРЫ добра
- ПА РУСКАЙ МОВЕ ВУСН. добра
- ПА РУСКАЙ МОВЕ ПІСЬМ. добра
- ПА РУСКАЙ ЛІТАРАТУРЫ выдатна
- ПА АРЫФМЕТЫЦЫ выдатна
- ПА АЛГЕБРЫ выдатна
- ПА ГЕАМЕТРЫ выдатна
- ПА ТРЫГНАМЕТРЫ выдатна
- ПА ПРЫРОДАЗНАўСТУ выдатна
- ПА ГІСТОРЫ выдатна
- ПА КАНСТЫТУЦЫ ССР выдатна
- ПА ГЕАГРАФІ выдатна
- ПА ФІЗІЦЫ выдатна
- ПА ХІМІ выдатна
- ПА ГЕАЛОГІ І МІНЕРАЛОГІ выдатна
- ПА АСТРАНОМІ выдатна
- ПА ЗАМЕЖНАЙ МОВЕ нямае выдатна
- ПА ВАЕННАЯ СПРАВЕ выдатна
- ПА РЫСАВАЊЮ выдатна
- ПА ЧАРЧЭЊЮ выдатна
- ПА ФІЗКУЛЬТУРЫ выдатна

ДЫРЕКТАР ШКОЛЫ [Signature]
ЗАГ. ВУЧ. ЧАСТІ [Signature]

20. чэрвеня 1941 г.
19

Б.ССР.
НАРОДНЫ КАМІСАРЫЯТ АСВЕТЫ

АТЭСТАТ

ГЭТЫ АТЭСТАТ ДАДЗЕН Рынкальшчыну Янісамічу Майкевічу
НАРАДЗІўША 1924 ГОДЗЕ,
У ТЫМ, ШТО ён НАВУЧАўся ў Мар'інагорскай СЯРЭДНЯЙ
ШКОЛЕ №1 Лухавіцкага раёна Міскага вобл. СКОНЧЫў

ПОўНЫ КУРС ГЭТАЙ ШКОЛЫ І ВЫЯВІў ПРЫ выдатных
ПАВОДЗІНАХ НАСТУПНЫЯ ВЕДЫ:

- ПА БЕЛАРУСКАЙ МОВЕ ВУСН. выдатна
- ПА БЕЛАРУСКАЙ МОВЕ ПІСЬМ. выдатна
- ПА БЕЛАРУСКАЙ ЛІТАРАТУРЫ выдатна
- ПА РУСКАЙ МОВЕ ВУСН. выдатна
- ПА РУСКАЙ МОВЕ ПІСЬМ. выдатна
- ПА РУСКАЙ ЛІТАРАТУРЫ выдатна
- ПА АРЫФМЕТЫЦЫ выдатна
- ПА АЛГЕБРЫ выдатна
- ПА ГЕАМЕТРЫ выдатна
- ПА ТРЫГНАМЕТРЫ выдатна
- ПА ПРЫРОДАЗНАўСТУ выдатна
- ПА ГІСТОРЫ выдатна
- ПА КАНСТЫТУЦЫ ССР выдатна
- ПА ГЕАГРАФІ выдатна
- ПА ФІЗІЦЫ выдатна
- ПА ХІМІ выдатна
- ПА ГЕАЛОГІ І МІНЕРАЛОГІ выдатна
- ПА АСТРАНОМІ выдатна
- ПА ЗАМЕЖНАЙ МОВЕ нямае выдатна
- ПА ВАЕННАЯ СПРАВЕ выдатна
- ПА РЫСАВАЊЮ выдатна
- ПА ЧАРЧЭЊЮ выдатна
- ПА ФІЗКУЛЬТУРЫ выдатна

ДЫРЕКТАР ШКОЛЫ [Signature]
ЗАГ. ВУЧ. ЧАСТІ [Signature]

20. чэрвеня 1941 г.
19

Успамінае выпускнік 1941 года Аляксандр Мацкевіч:

...Родная Мар'іна Горка. Выпускны вечар у сярэдняй школе № 1.
Колькі шчасця і вяселля! Атрымліваем атэстат.

Размова аб выбары жыццёвага шляху. Усе хлопцы марылі аб адным - паступіць ці ў інстытут, ці ў ваеннае вучылішча. Нам вельмі падабалася выпраўка і форма афіцэраў - кавалерыстаў. Былі і такія, якія марылі аб іншых вучылішчах. А мы танцавалі, смяліся, ды давалі абяцанні ліставаць адзін аднаму..."

Выпуск 1940 года

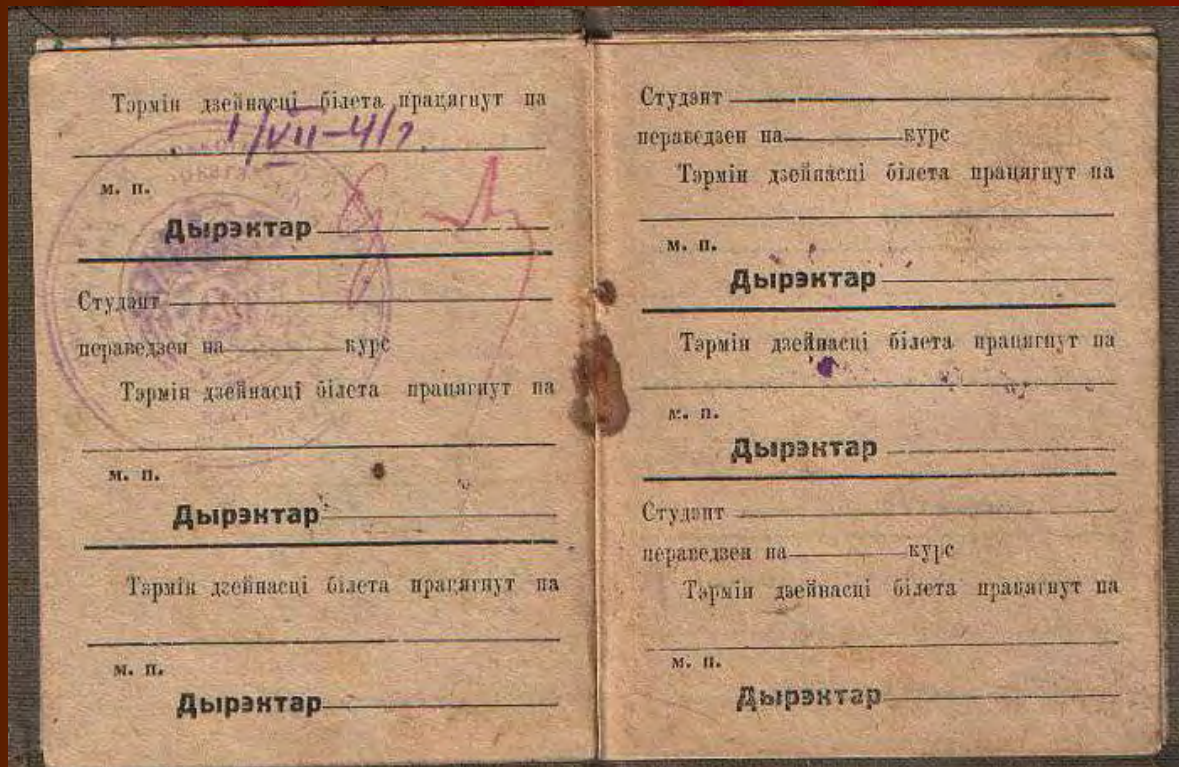
Выпуск 1941 года

Да вайны ў школе адбылося
5 выпускаў.

Сустрэкаючы раніцу, выпускнікі яшчэ не ведалі,
што пачалася Вялікая Айчыйная вайна.

Вайна ўнесла свае карэктывы ў жыццёвыя планы настаўнікаў і вучняў.

Студэнцкі білет Аляксандры Камлюк абрываецца 1941 годам. Яна
марыла аб мірнай прафесіі настаўніцы, але вайна вымусіла яе
стаць...
...ваенным авіяцыйным механікам

Настаўнікі і вучні сталі афіцэрамі і салдатамі Чырвонай
Арміі, падпольшчыкамі і партызанамі.

Мікалай Фінскі і Валянцін Васілеўскі. Яны марылі стаць ваеннымі лётчыкамі...
І сталі імі.

Лідзія Мікалаеўна
Нічыпаровіч,
настаўніца рускай
мовы і літаратуры,
была арганізатарам
партыйна-
камсамольскага
падполля. У барацьбу
супраць захопнікаў
яна ўцягнула сваіх
дзяцей і вучняў.

Яе дачка-падпольшчыца

Прадметы	Прапанова, які і які па бачку настаўнікаў
Беларуская мова	Лічэнарава А. А. Нічыпаровіч
Беларуская гісторыя	—
Сусветная мова	Лічэнарава А. А. Нічыпаровіч
Беларуская літаратура	—
Арыфметыка	Шкаляр
Геаметрыя	—
Фізіка	Меніна Аляксандраўна
Хімія	—
Музыка	Зноў
Танцавы	Аляксандр Васільевіч
Жывапіс	Міхайлаў Вітальевіч
Тэатр	—
Вальс	—
Вальс	—
Чарчэ	—
Беларуская мова	Завіцкая Веранікаўна

Класны кіраўнік

Р А С

Урок і разлікі			
А2	I-ты	30	м.
Б1	г.	15	м.
А2	II-ты	25	м.
Б1	г.	10	м.
А2	III-ты	20	м.
Б1	г.	05.5	м.
А2	IV-ты	15	м.
Б1	г.	00	м.
А2	V-ты	10	м.
Б1	г.	55	м.
А2	VI-ты	05	м.
Б1	г.	50	м.

Р А С К

Урок і разлікі			
А2	I-ты		м.
Б1	г.		м.
А2	II-ты		м.
Б1	г.		м.
А2	III-ты		м.
Б1	г.		м.
А2	IV-ты		м.
Б1	г.		м.
А2	V-ты		м.
Б1	г.		м.
А2	VI-ты		м.
Б1	г.		м.

Месці берасень 1938 г.

Дзень і нумар	Прадметы	ШТО ЗАДАНА	Дзень і нумар (на наступны дзень)
1	Бел. мова	ч. Савасцімовіч тв. ч. 8	
2	Геаметрыя	Каліграфічныя і прахвіны (на наступны дзень)	
3	Бел. мова	Каліграфічныя і прахвіны (на наступны дзень)	графіка
4	Фізіка	Каліграфічныя і прахвіны (на наступны дзень)	
5	Хімія	Вядомства і прысмак пачатковай школы	
6	Музыка	Каліграфічныя і прахвіны (на наступны дзень)	
7	Музыка	Каліграфічныя і прахвіны (на наступны дзень)	графіка
8	Музыка	Каліграфічныя і прахвіны (на наступны дзень)	
9	Музыка	Каліграфічныя і прахвіны (на наступны дзень)	
10	Музыка	Каліграфічныя і прахвіны (на наступны дзень)	
11	Музыка	Каліграфічныя і прахвіны (на наступны дзень)	
12	Музыка	Каліграфічныя і прахвіны (на наступны дзень)	
13	Музыка	Каліграфічныя і прахвіны (на наступны дзень)	
14	Музыка	Каліграфічныя і прахвіны (на наступны дзень)	
15	Музыка	Каліграфічныя і прахвіны (на наступны дзень)	
16	Музыка	Каліграфічныя і прахвіны (на наступны дзень)	
17	Музыка	Каліграфічныя і прахвіны (на наступны дзень)	
18	Музыка	Каліграфічныя і прахвіны (на наступны дзень)	
19	Музыка	Каліграфічныя і прахвіны (на наступны дзень)	
20	Музыка	Каліграфічныя і прахвіны (на наступны дзень)	
21	Музыка	Каліграфічныя і прахвіны (на наступны дзень)	
22	Музыка	Каліграфічныя і прахвіны (на наступны дзень)	
23	Музыка	Каліграфічныя і прахвіны (на наступны дзень)	
24	Музыка	Каліграфічныя і прахвіны (на наступны дзень)	
25	Музыка	Каліграфічныя і прахвіны (на наступны дзень)	
26	Музыка	Каліграфічныя і прахвіны (на наступны дзень)	
27	Музыка	Каліграфічныя і прахвіны (на наступны дзень)	
28	Музыка	Каліграфічныя і прахвіны (на наступны дзень)	
29	Музыка	Каліграфічныя і прахвіны (на наступны дзень)	
30	Музыка	Каліграфічныя і прахвіны (на наступны дзень)	
31	Музыка	Каліграфічныя і прахвіны (на наступны дзень)	

Класны кіраўнік: Л. Нічыпаровіч
 Паліт. бачкоў: Наваксі

Дзённік вучаніцы Лівіні Навальскай за 1938 – 39 навучальны год, класным кіраўніком якой была Лідзія Мікалаеўна Нічыпаровіч.

УТВЕРЖДАЮ:

УТВЕРЖДАЮ:

Секретарь Руденского
подпольного райкома партии
Г. Морозов

Секретарь Руденского под-
польного райкома ЛКСМБ
Вославо пр. с. п. / А. ТАРАСОВ/
прислано по телеграфу
от М. М. Андреева 1970 год

СПРАВКА-МАТЕРИАЛ

**Справка-материал о
деятельности подпольной
организации в городе М.
Горка**

О деятельности подпольной организации в Марьина-Горка
в г. М. Горка. Руководитель подпольной организации Петр Косикович Касков -
партизан отряда им. Сталина с 6 сентября 1942 года.
В конце апреля 1942 года вошла группа деревенских комсомольцев Пуховиче-
ского района в состав группы партизан. В ее составе были: Мамед Ка-
нифоев, Иков Кузнецов, Иван Саларов, Александр и Петр Ковальчуки,
Александр Матусевич, Николай Ковальчук, Сергей Вадимов, Семен Строганов
и другие, в всего - 14 человек, вошедших позже в отряд им. Сталина.

На вооружении группы имелись винтовки, один ручной пулемет и 2 авто-
мата.

Однажды у нас состоялась беседа. Ребята жаловались: "Вот не знаем
что делается на белом свете, где фронт? Что там делается? Хорошо было
бы захватить радиоприемник. Без него - как без рук".

Я сказал, что у меня есть хороший специалист по радио и надеж-
ный человек, комсомолец. Живет он в Марьина-Горка.

Мне тут же предложили идти в Марьина-Горку и организовать дос-
тавку радиоприемника. Я долго не соглашался, но другого выхода у нас
не было и мне все же пришлось отправиться в Марьина-Горку.

При первой же встрече с Владимиром Последовичем я почувствовал,
что он горит желанием исцелить врагу, помогать Родине, чем только может.
Вл. Последович убеждает меня, что радиоприемник он подготовит быстро,
хотя, конечно, и не без риска. Условился о строгой конспирации.

Во время второй встречи, это было приблизительно через дней
пять, Вл. Последович попросил меня зайти к ним. Хочет, мол, Макара -
брат встретиться меня.

Я пришел. С Макаром Последовичем, как писателем, до войны я был
слабо знаком.

Мамед Канифоев *Сергей Вадимов*

их деятельность членов нашей подпольной группы. От рук гестапов-
цев погибли в конце войны, взехавши почему то вместе с отцом в
Германию, Леонид Шефер и его жена Лена. Комсомолец Сталинский сти-
пендиат Белорусского государственного института Леонид с первых
дней возникновения оккупантов и сам провалил большую инициативу,
чтобы вредить фашистам. Так, например, в начале марта 1943 года он
через Кузему Задору передал Макару Последовичу в кипе старых гит-
леровских газет 20 листов немецких топографических карт Пуховиче-
ского, Руденского и Червенского районов для отправки в партизанский
отряд.

Таким образом, в нашей подпольной группе участвовали:

- ✓ 1. Касков П.И. - живет в Минске, ул.Энгельса, дом 18 кв.1 В.К.И.
- ✓ 2. Маркуль Е.Г. - ред.Клещной райгазеты - 4 -
- ✓ 3. Родька С.П. - живет в г.Минск *Опашёвского д.80 корпус 3 к.58*
- ✓ 4. Последович В.Т. - умер
- ✓ 5. Последович М.Т. - живет в Минске, ул.К.Маркса, д.86, кв.В - 1 -
- ✓ 6. Последович С.Т. - живет в Марьина-Горка, ул.Андреевская -148.
- ✓ 7. Качура Ф.И. - живет в Марьина-Горка, ул.Патра Гучца, -20
- ✓ 8. Лежковский В.И. - живет в г.Дядьково -54 умер
- ✓ 9. Вирман Л.И. - Марьина-Горка, ул.Фрунзе -78 В.К.И.
- 10. Полихайлик И.С. - умер
- ✓ 11. Новалянская Л.К. - в Марьина-
- ✓ 12. Новалянский А.К. - в Марьина-
- 13. Агафонов Е. - погиб
- 14. Филатенков Ф.Я. - умер
- 15. Бульница Н.П. - умер
- 16. Мазанин Ф.Л. - погиб на ф
- ✓ 17. Вондарик В.А. - живет в Ма
- ✓ 18. Гудякович Н.Г. - живет в г.

Новалянская Л. К.

За время деятельности подпол.
Мамед Канифоев

Гэты фотаздымак быў зроблены ў дзень сустрэчы з чырвонымі следцапытамі нашай школы 1 лютага 1981 года

Любоў Мікалаеўна Сачышына была партызанкай. Прыняла ўдзел у знакамітым парадзе ў Гарэльцы 7 лістапада 1942 года, прысвечанага 25-годдзю Вялікай Кастрычніцкай рэвалюцыі. За ўдзел у гэтым парадзе немцы растралілі яе сястру.

Пасля вайны Любоў Мікалаеўна доўгі час настаўнічала ў школе №1.

Любоў Мікалаеўна ў час сустрэчы са сваімі былымі выпускнікамі.

Маленькай дзяўчынкай
разам са сваёй маці яна
трапіла ў канцлагер ў
горадзе Брандэнбург.

Ала Аляксандраўна

Сярод вязняў
нямецкіх
канцлагераў
апынулася і
настаўніца нашай
школы А. А.
Пісецкая

Яе маці пад час
знаходжання ў
канцлагеры

Вайна ўварвалася ў жыццё М. А. Цэлішчава так нечакана, як і для многіх тысяч людзей. Быў стадыён, футбольны матч і раптам, як выбух, спужаны голас дыктара: вайна! Праз некалькі дзён юнак ужо стаяў у ваенкамаце.

Старэйшы брат М. І. Цэлішчава быў знакамітым расійскім краязнаўцам. Старонка даследавання І. А. Цэлішчава паказвае, што іх род пачынаўся ад Аляксандра Мікалаевіча Радзішчава.

Прышоў настаўнікам у нашу школу. Спачатку ваенруком, потым закончыў гістарычны факультэт БДУ і шмат гадоў выкладаў гісторыю.

Велоз и Вужек Андрейка! стр. 2

Правда или нет? Моего товарища

Ваша надпись

В своей Велословке и лишь сейчас забрал такое дело и буду стараться осуществить Заблудное. Видно в один раз не осмыслить, однако каждый день понимая и доведу до конца.

И, так. Мой пра, пра дед Аксен величает Васей своими друзьями

Александр Николаевич Варичев. Читая вышедшую свою книгу "Путь из Петербурга в Москву" партией Аксену рекомендовать так как он имеет задание по архиву книг. Удалось продать несколько экземпляров, которые вошли и в Россию.

Книжки эти Варичев, который усаживал в ней, это автор статьи "Семья Зюльманна за расстрелом" как пришла с сердцем революционерки Карлава. Прокорозу "Воскресения" расстреляны и казнены. Карлава, так и Усманова. Ссылка в Сибирь в Илимск, а Усманова Иркутск.

После ссылки на ссылке Карлава Верниев в Штарк Пляндар, Веруче был восточнее моря. Веруче в ссылке и оградил Верниев проделал Верич Красноярск.

Метрику составили рдт Верниев, которые Карлава всекой Музей Веруче Терракия. На бирном месте стоял свой Варичева.

Велоз и Вужек Андрейка! стр. 2

Правда или нет? Моего товарища

Ваша надпись

В своей Велословке и лишь сейчас забрал такое дело и буду стараться осуществить Заблудное. Видно в один раз не осмыслить, однако каждый день понимая и доведу до конца.

И, так. Мой пра, пра дед Аксен величает Васей своими друзьями

Александр Николаевич Варичев. Читая вышедшую свою книгу "Путь из Петербурга в Москву" партией Аксену рекомендовать так как он имеет задание по архиву книг. Удалось продать несколько экземпляров, которые вошли и в Россию.

Книжки эти Варичев, который усаживал в ней, это автор статьи "Семья Зюльманна за расстрелом" как пришла с сердцем революционерки Карлава. Прокорозу "Воскресения" расстреляны и казнены. Карлава, так и Усманова. Ссылка в Сибирь в Илимск, а Усманова Иркутск.

После ссылки на ссылке Карлава Верниев в Штарк Пляндар, Веруче был восточнее моря. Веруче в ссылке и оградил Верниев проделал Верич Красноярск.

Метрику составили рдт Верниев, которые Карлава всекой Музей Веруче Терракия. На бирном месте стоял свой Варичева.

Удзельнік
вайны,
знакаміты паэт
Пухаўшчыны,
Захар Якаўлевіч
Бірала, таксама
настаўнічаў у
нашай школе ў
пасляваенныя
гады.

На мірным фронце.

З. Я. Бірала і М. А. Цэлішчаў са сваімі вучнямі на сельскагаспадарчай працы.

Віктар Рыгоровіч Арлоў – удзельнік Вялікай Айчыннай, удзельнік знакамітага бою пад Вузлянамі па вызваленню Пухаўшчыны, дзе адразу пяцёра яго аднапалчан сталі Героямі Савецкага Саюза.

Пасля вайны некаторы час быў настаўнікам нашай школы, дзе разам з вучнямі пачаў ствараць музей гісторыі камсамола Беларусі. Стаў вядомым краязнаўцам. Яго рукою напісана больш за тысячу артыкулаў, асноўная частка з якіх прысвечана вайне.

Самы вядомы
наш удзельнік
Вялікай
Айчыннай вайны
Аляксандр
Уладзіміравіч
Мацкевіч
прайшоў усю
вайну.

Удзельнічаў
у штурме
Берліна,
дзе пакінуў
свой роспіс
на будынку
Рэйхстага.

А потым быў знакаміты Парад Перамогі
ў Маскве...

Дорогой отец, мама, сестры!

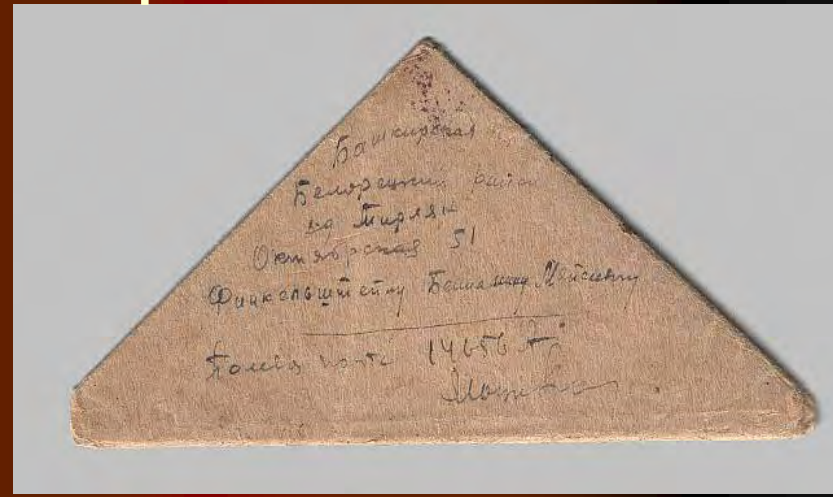
...Теперь, как никогда, я чувствую боль по Родине. Теперь, как никогда, я люблю её. Иногда в голове проходят целые тучи мыслей, и везде и всегда о доме, о родителях, о Белоруссии, чудной, прекрасной, родной Белоруссии. Всё, что могу, всю свою силу, волю, энергию, я отдаю для моей Родины...

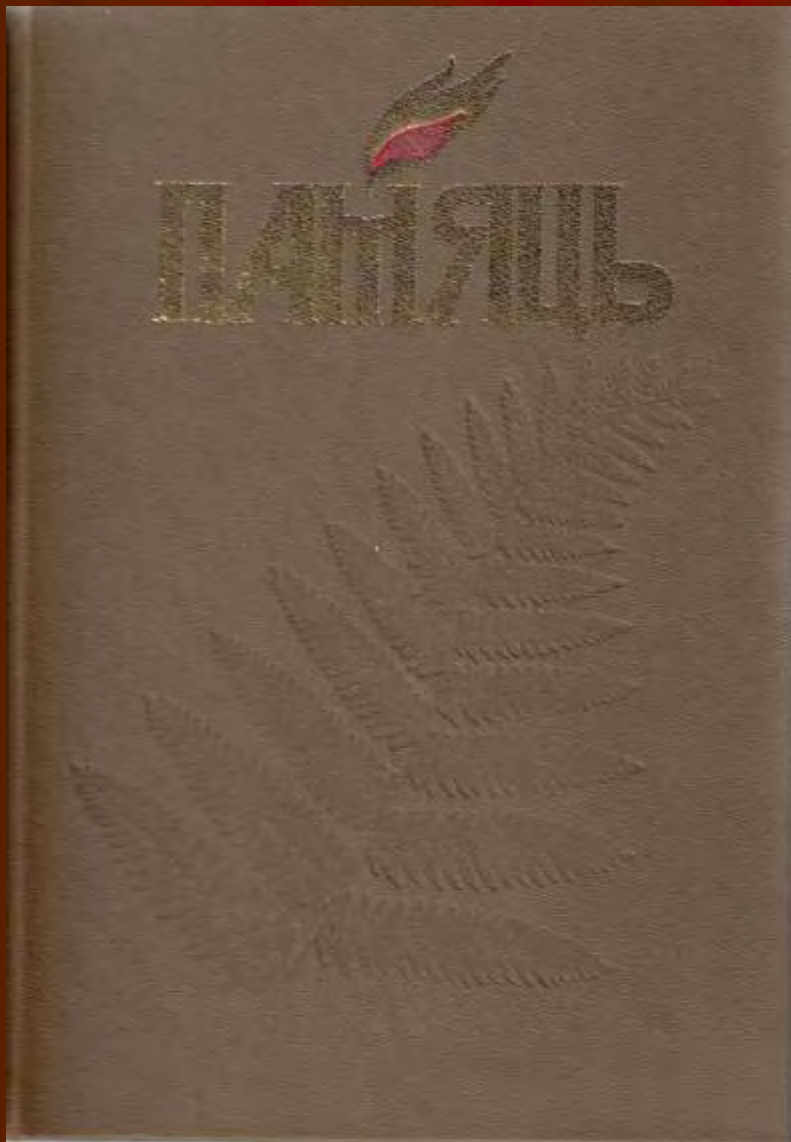
Люблю её. Люблю в первую очередь дом, целые тучи мыслей, и везде и всегда о доме, о родителем, о прекрасной, родной Белоруссии. Всё что могу, всю свою силу, волю, энергию отдаю для моей Родины. Рано или поздно и тизаб придет

Чаму старшына Мацкевіч стаў удзельнікам гэтага знакамітага Парада?

Адказ знаходзім у трохкутніку, які быў дасланы яго лепшаму школьнаму сябру.

Разгорнем і прачытаем

Настаўнікі, загінуўшыя ў час вайны:

Аўрукін С. М.
Нічыпаровіч А. В.
Нічыпаровіч Л. М.
Размысловіч І. А
Шкляр Р.

Вучні:

Абадоўская В.С.
Ажгірэй Я.
Андросік А.І.
Андрук Я.
Бамбурава О.А.
Бамбурава В.А.
Баравік У.
Бук У.
Давыдовіч М.
Ідэльчык Д.М.
Кавалевіч В.В.
Казімірскі А.І.
Казімірскі В.І.
Казімірская М.І.
Кузняцоў М.Е.
Маеўскі У.
Меркуль М.
Нічыпаровіч Л.А.
Пармон В.М.
Прохараў У.М.
Салаўянчык В.Г.
Тройніч В.
Шкатула Я.
Шымко В.а

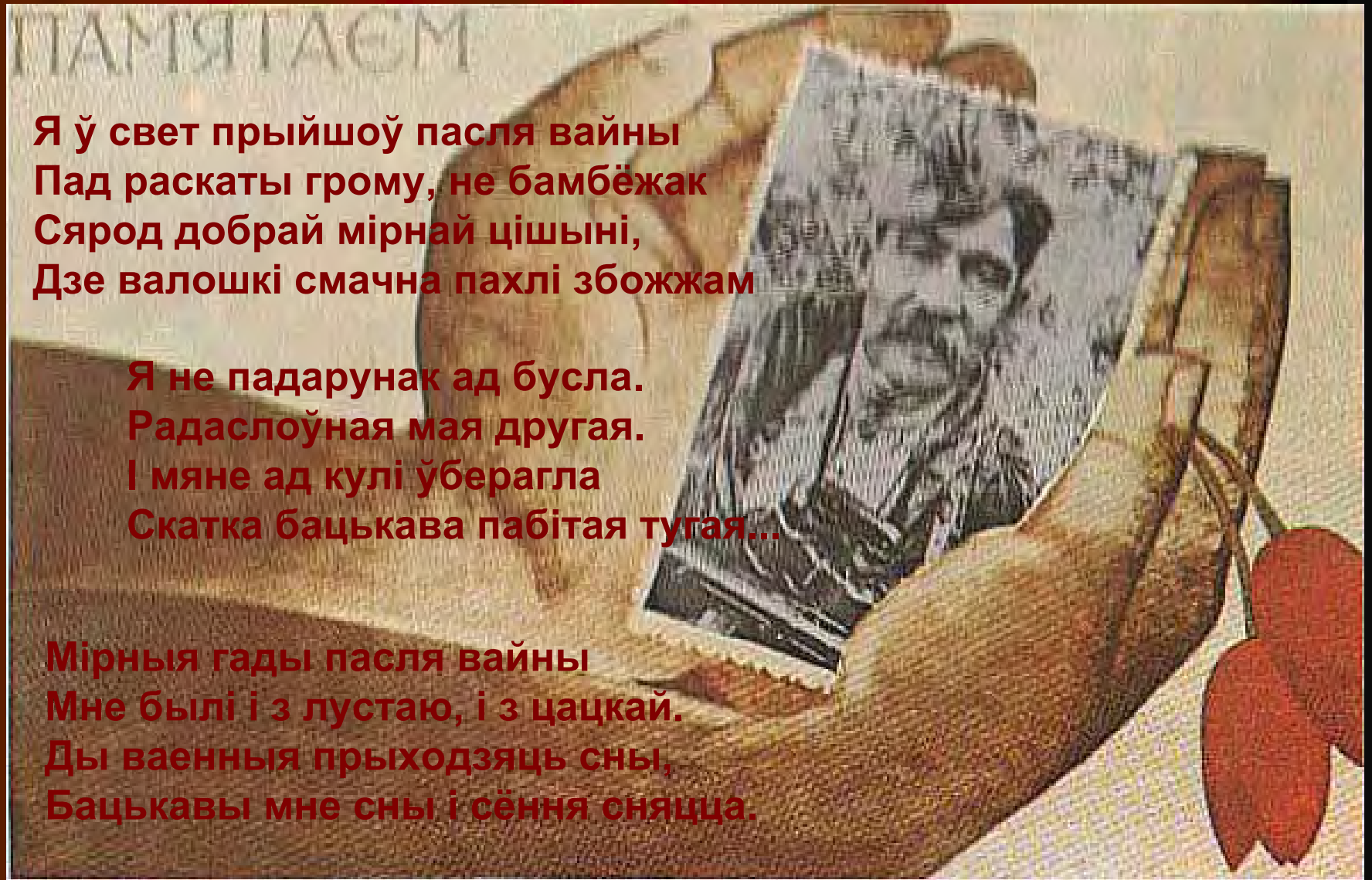
Ваеннае жыццё настаўнікаў і вучняў школы
асвятляецца ў раённай кнізе “Памяць”.

Верш выпускніка школы Уладзіміра Рунцэвіча

Я ў свет прыйшоў пасля вайны
Пад раскаты гromу, не бамбёжак
Сярод добрай мірнай цішыні,
Дзе валошкі смачна пахлі збожжам

Я не падарунак ад бусла.
Радаслоўная мая другая.
І мяне ад кулі ўберагла
Скатка бацькава пабітая тугая...

Мірныя гады пасля вайны
Мне былі і з лустаю, і з цацкай.
Ды ваенныя прыходзяць сны,
Бацькавы мне сны і сёння сняцца.

Ідэя праекта: Барыс Муха настаўнік гісторыі

Рэалізацыя праекта: Сяргей Качура настаўнік гісторыі

лістапад 2007 года